

TARTU ÜLIKOOL

Tõhusad õppemeetodid loomekõrgkoolidele

Mari Karm, PhD

Airi Niilo

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

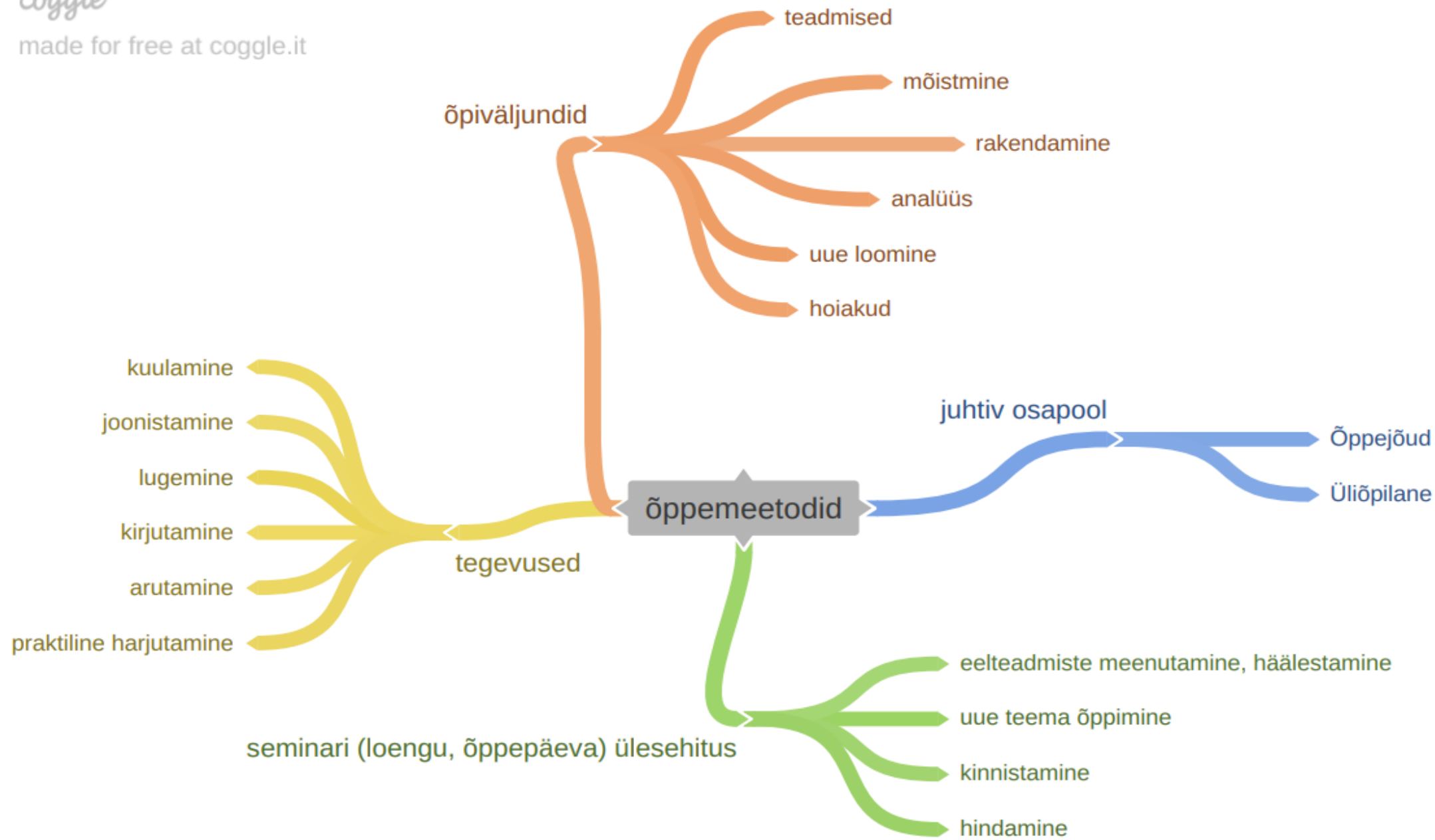
Koolituse õpiväljundid

Koolituse tulemusena õppejõud:

- kirjeldab õppimiskeskse õpetamise põhimõtteid;
- on kavandanud õppetööd läbiviimiseks eesmärgipäraseid õppemeetodeid;
- kirjeldab ümberpööratud klassiruumi põhimõtted;
- kavandab üliõpilase iseseisvat õppimist toetavaid tegevusi;
- võtab veebiseminari läbiviimisel arvesse veebis õppimise eripära;
- suunab üliõpilaste õppimist rühmatöös;
- valib sobivaid üliõpilaste reflekteerimist toetavaid meetodeid.

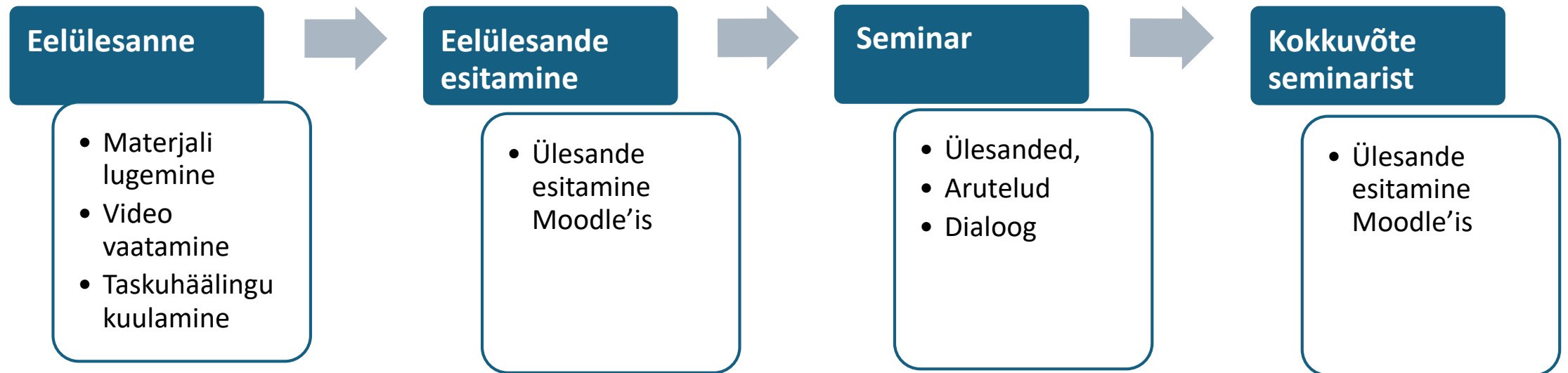
Mida on teada õppimisest?

- Õppimine on aktiivne protsess, mille käigus tuleb informatsiooni töödelda ja rakendada.
- Õppides toetume varasematele teadmistele ja kogemustele.
- Emotsioonidel on õppimisprotsessis oluline roll.
- Õppimist toetab tagasiside saamine.
- Õppimine on koostöine tegevus.
- Õppimine võiks aidata kaasa enesejuhitavuse kujunemisele.

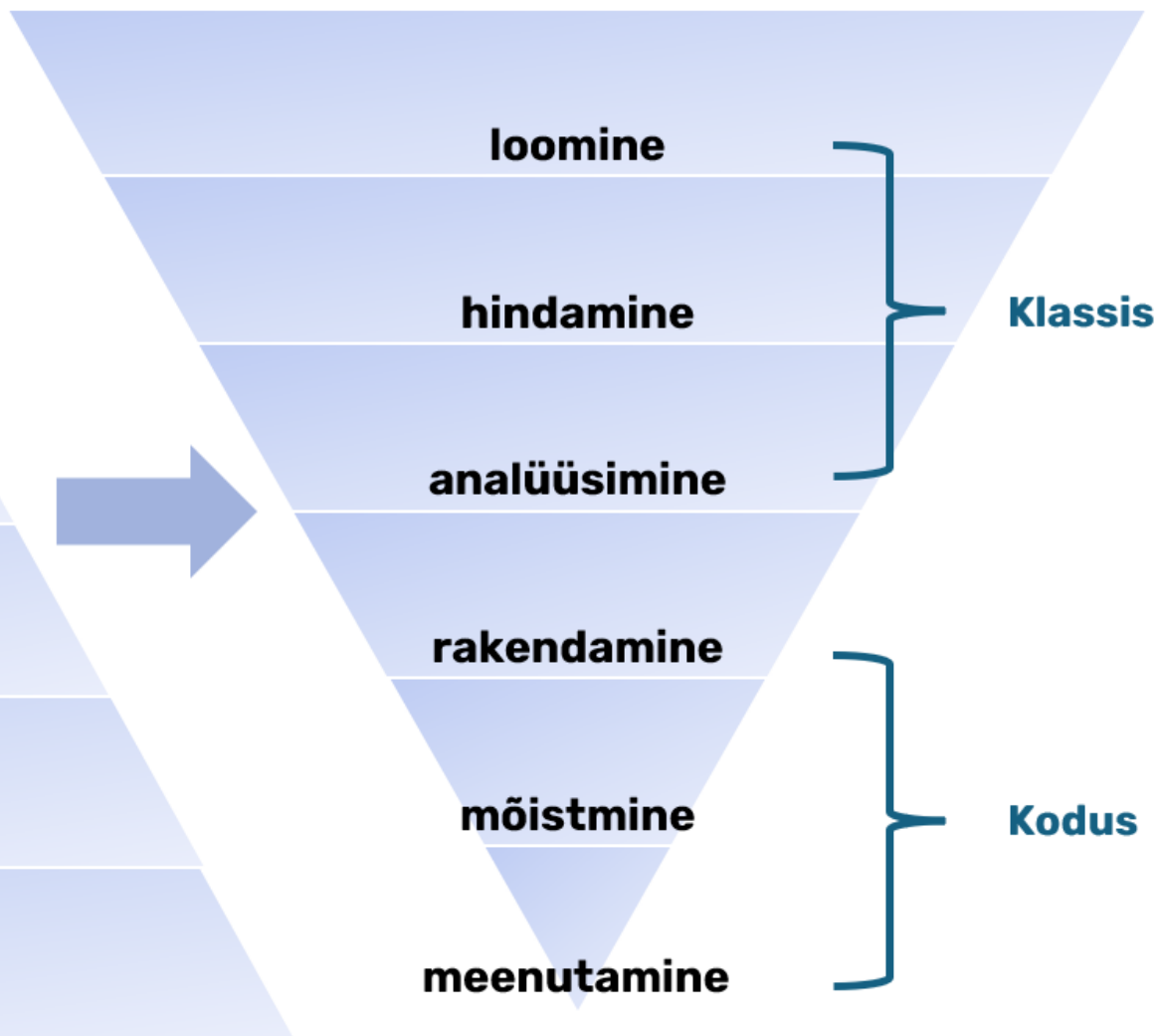
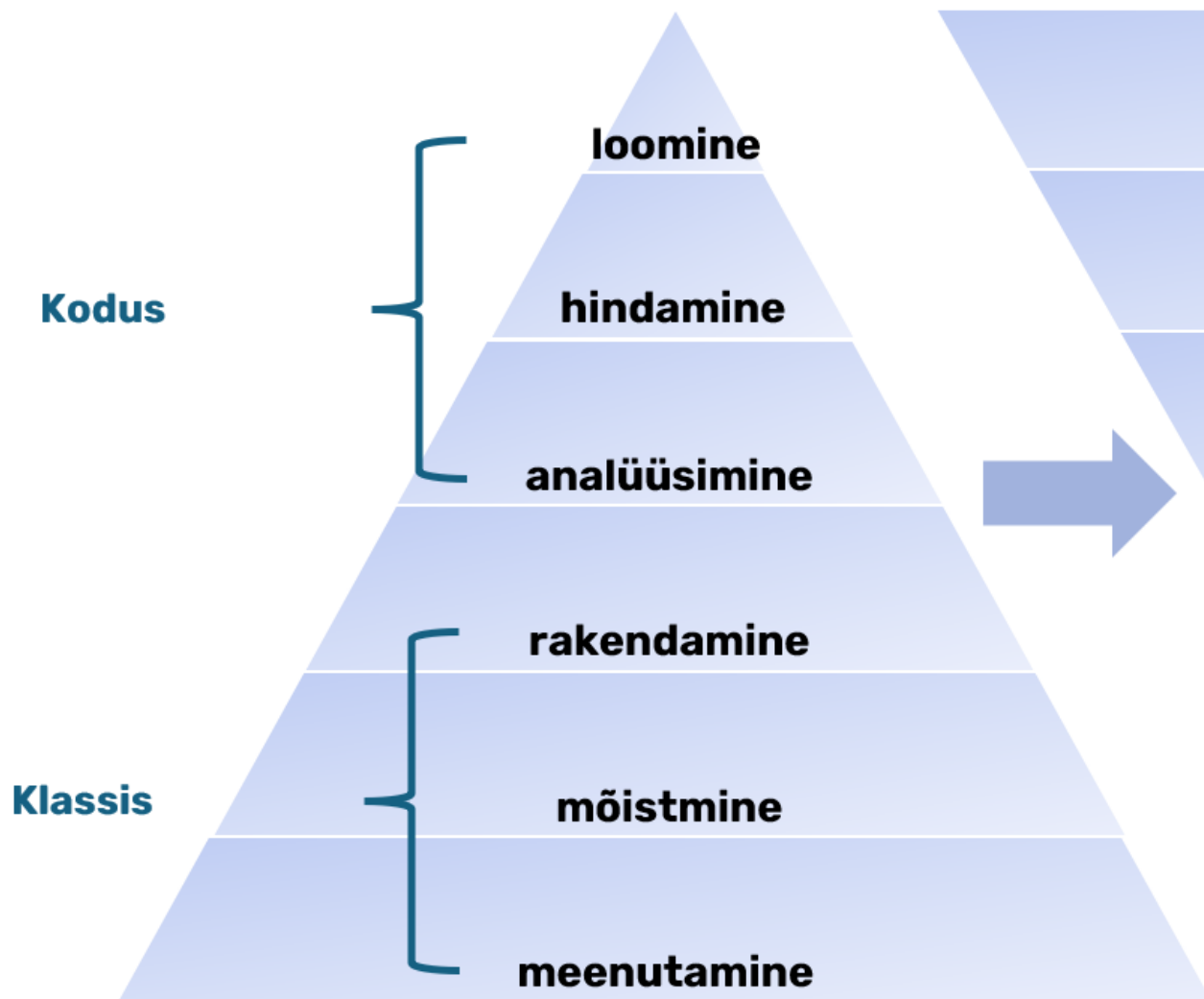
Ümberpööratud klassiruum

Ümberpööratud klassiruum õppejõu vaates

- Ümberpööratud klassiruum – praktikas kasutatakse väga erinevaid variante (lühike rühmatöö loengu käigus → iseseisvat eeltööd ja rühmade tööd põimiv seminaride tsükkel).
- Idee ei ole uus, ent hoogu sai tehnoloogia arenedes. Tehnoloogia arenedes tekkisid lihtsad võimalused materjale (sealhulgas videoloenguid) koostada ja õppijatele kättesaadavaks teha.
- Kõigile üliõpilastele ei tarvitse ümberpööratud klassiruumi metoodika sobida.
- Õppejõule samuti suur muutus – soovitame alustada väikeste sammudega (väikesemahuliste ülesannetega, üksikute ülesannetega?).

Traditsiooniline õpe

Ümberpööratud klassiruum

Iseseisva õppimise juhendamine

- Üliõpilased vajavad juhendamist, kuidas õppematerjaliga töötada.
- Jagage materjal osadeks, andke iga alaosa juurde küsimus, millele tuleb vastus leida.
- Tehke vaatamises või kuulamises peatusi (meenutamise, enesekontrolliga testid).
- Soovitage otsida välja põhimõisted (tundmatud sõnad).
- Paluge koostada küsimusi.
- ...

Ümberpööratud klassiruumi kasu õppimisele

- Paindlikkus - üliõpilased saavad iseseisvat tööd teha omas tempos, see toetab erinevate eelteadmistega üliõpilaste kaasatöötamist.
- Üliõpilased vastutavad ise oma õppimise eest - üliõpilaste ülesandeks on kontakttundideks ette valmistada, selle kaudu suureneb vastutus oma õppimise eest.
- Õppeprotsessi käigus ei kulutata kontakttundides aega teabe edastamiseks üliõpilastele, kuna teave on üliõpilastele eelnevalt kättesaadav.
- Üliõpilaste omavaheline suhtlemine ja koostöö muutub tihedamaks.
- Ümberpööramine muudab õppejõu tegevust kontaktkohtumistel (õppimise juhtimine).

Pisike ümberpööramine – *(micro flipped classroom)*

- Väike osa loengumaterjalist tuleb enne loengut läbi lugeda või väike video ära vaadata. Suurem osa materjalist tuleb siiski käsitlesele loengus.
- Väike eeltutvumine võimaldab varuda aega keerulistele küsimustele või annab võimaluse vähemate eelteadmistega üliõpilastel ennast teemaga kurssi viia.

Mida tuleks ümberpööramisel silmas pidada?

- Ümberpööramine eeldab üliõpilastelt päris palju iseseisvat ettevalmistust. Kas nad on selleks valmis? Kas nad oskavad?
- Jälgida, et iseseisva töö maht ei läheks suuremaks kui traditsioonilise õppetöö korralduse puhul.
- Kavandada kontaktseminarideks sisukad ülesanded!!!! Igal juhul kasutada seminaris iseseisva eeltööna loetud (kuulatud, vaadatud) materjale.
- Koostöised rühmad ei teki iseendast – vajavad suunamist, juhendamist.
- Õppejõuna astuda kõrvale ning lasta üliõpilastel üksteiselt õppida.

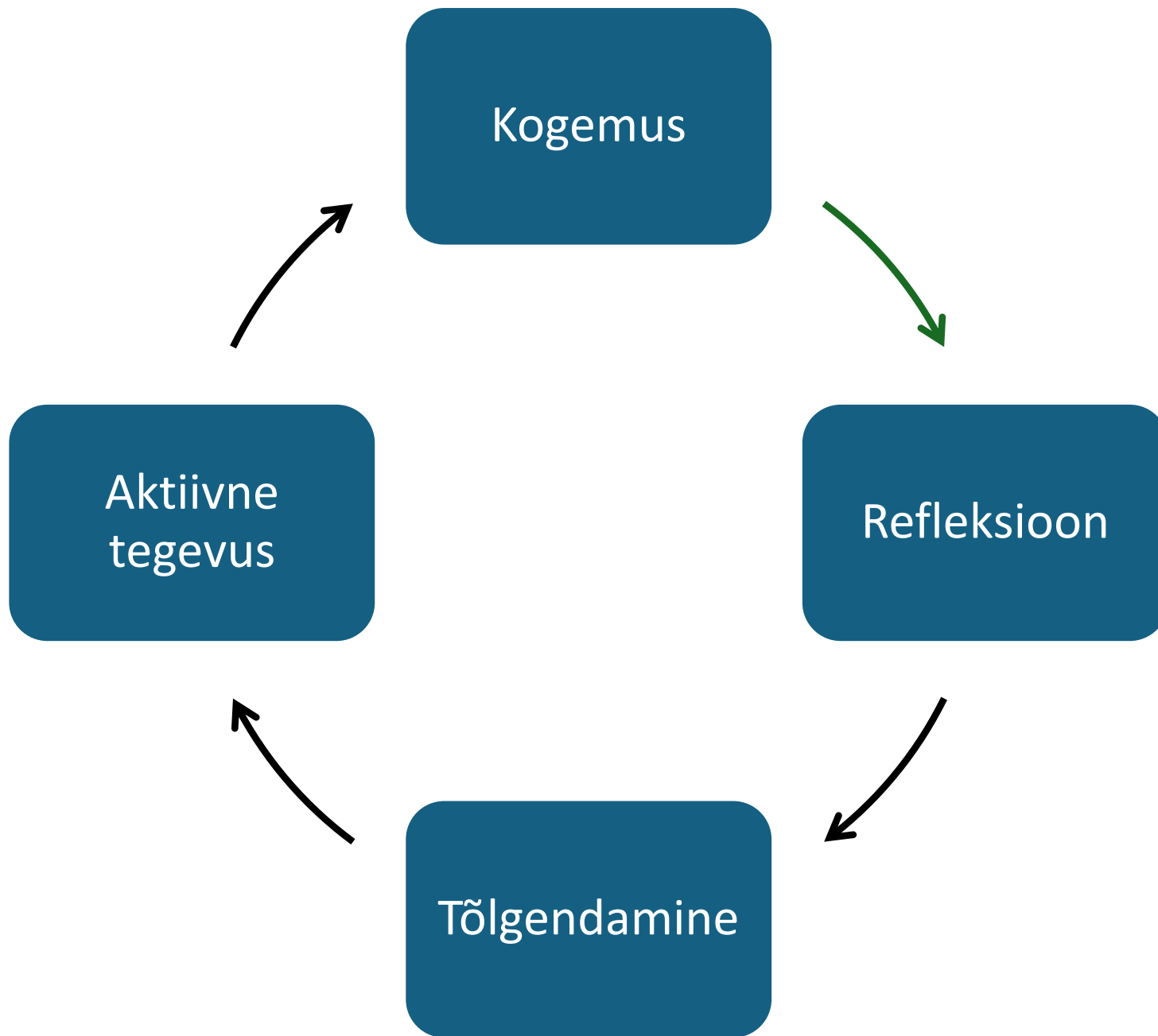
Probleemid

- Üliõpilastel on võimalik iseseisvast eeltööst mööda hiilida, seetõttu on arutelud ja ülesanded seminaris sisutud.
- Seminari põhjal ei anta kokkuvõtvat ülesannet – järelduste tegemine jääb pealiskaudseks.
- Probleemide vältimiseks soovitatakse eel- ja/või järelülesandeid hinnata.

Kogemuslik õppimine

Kogemusliku õppimise mudel (D.Kolb)

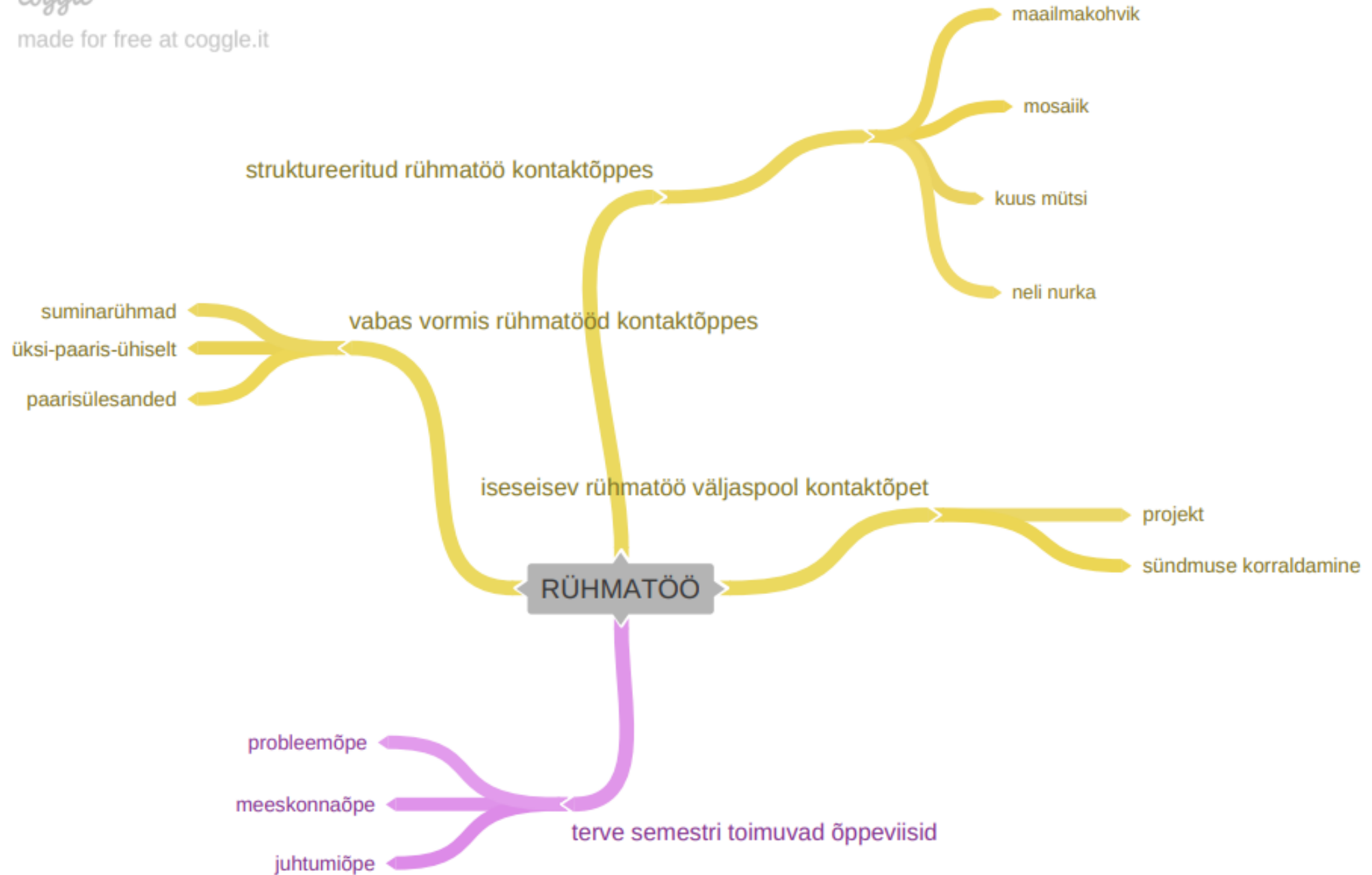
- Kogemusliku õppimise protsessi saab kirjeldada 4astmelise tsüklina:
- konkreetne kogemus,
- refleksioon (kogemuse peegeldamine, mõtisklus, analüüs),
- tõlgendamine, abstraktne mõtestamine (kogemusest järeldamine, õppimine, seostamine teoreetilise materjaliga),
- aktiivne tegevus (rakendamine, katsetamine).

Rühmatöö rakendamine õppetöös

coggle

made for free at coggle.it

Rühmatöö kavandamine

- Millised juhised peavad slaididel valmis olema?
- Millisele materjalile toetudes rühmatööd tehakse? Kuidas õppijad materjalile ligi pääsevad?
- Kuidas rühmad moodustada (eelnevalt moodustatud rühmad, teemarühmad, juhuslikud rühmad, püsiva koosseisuga rühmad)?
- Kuidas esitletakse rühmatöö tulemusi?
- Kuidas antakse tagasisidet?

Rühmatöö meetodid

- Suminarühmad
- Üksi –paaris –ühiselt
- Neli nurka
- Kuus mütsi
- Akadeemiline vaidlus
- Mosaiik
- Maailmakohvik
- Jalutuskäik galeriis

Veebiseminari eripära

Veebiseminari eripära

- Suurem ajakulu – nt ülesannete juhendamine, väikerühmade moodustamine, väikerühmades tegutsemine, küsimustele vastamine, rühmatöö tulemuste tutvustamine võtab rohkem aega kui auditooriumis.
- Vajalik on väga selge struktuur. Õppijad vajavad mitmesuguseid juhiseid. juhised keskkonna kasutamiseks, juhised suhtlemiseks, juhised tegevusteks.
- Selged korraldused (kuidas saadakse sõna, kuhu tehakse märkmeid). Kokkulepped seminaris käitumise kohta (eelinfo ÕISis).
- Kui võimalik, leppige kellegagi kokku, kes teid aitab korralduslikes tegevustes (kolleeg, õppija).
- Plaan B.

Soovitused õppejõule

- Õppige tundma keskkonda, mida kavatsete kasutada (BBB, Zoom , Teams).
- Tehke endale selgeks keskkondade erisused – kuidas teha väikerühmi? Mida näevad üliõpilased, kui nad on väikerühmas? Kuidas jagada ekraani? Kuidas saab/on mõistlik videot näidata? Kuidas saab küsitlusi teha? Kas hilinejad näevad varem toimunud vestluse (Chati) sisu?
- Tulge Zoomi (BBB) Moodle'i kaudu – kui teil endal midagi juhtub, siis oma sama link alles.

Refleksiooni toetamine

Refleksioon

- Refleksioon põhineb enesehindamisel ja eneseregulatsioonil, st refleksioonile järgneb otsus, kas teha muutus oma käitumises ja tegevuses või jätkata endisel viisil.
- Refleksioon on seotud kogemusega. Refleksiooni käigus käsitleb reflekteerija teadlikult kogemust või tegevuse põhimõtteid.
- Oma õpetamise üle reflekteerimiseks tuleb õpetamist vaadelda (jälgida), koguda infot ning jälgida püstitatud eesmärkide saavutamist.

(McAlpine, Weston 2000)

- **Reflekteerimine oma tegevuse üle** on üks võimalusi ennetada vöörandumist, väsimist või tagasiminekut oskustes, mille all võivad kannatada inimestega töötavate, sh ka õpetamisega seotud elukutsete esindajad (Bolton, 2001).

Refleksiooni dimensioonid

- Allikad: kogemused, loengud/seminarid, õppematerjalid, artiklid, praktika
- Siht: refleksioon õppimise üle, refleksioon professionaalse praktika üle
- Tulemus: muutused teadmistes ja mõistmises, muutused professionaalses praktikas

Black, Plowright (2010)

Reflekteerimise tähtsus õppejõutöös

Refleksioon võimaldab ...

- jälgida oma õpetamistegevust
- märgata tõhusaid ja ebatõhusaid käitumismustreid
- teha põhjendatud muudatusi oma õpetamispraktikas
- suurendada teadlikkust oma õpetamise aluseks olevatest tõekspidamistest
- luua seoseid teooria ja praktika vahel
- teha ülekandeid kogemuse ja teadmise vahel
- leppida professionaalse tegevuse keerukuse ja ebakindlusega
- jagada kolleegidega kogemusi
- määratleda oma õppimisvajadust

Reflekteerimiseks vajalikud tingimused

- sisemine valmisolek
- aeg
- suunaja-toetaja (kriitiline sõber)
- soodne õhkkond
- laiem teoreetiline taust, mille põhjal kujundada oma tegevuse analüüsi kriteeriumid